

SOFRA • Bekri Çeşneci

GEÇMİŞTEN BUGÜNE KOÇO

Geçmiş İstanbul'dan bize yadigar Koço ve Tanaş

Birkaç hafta önce, ağustosun sarkmış bir temmuz mehtabı gecesinde, Koço'nun bahçesinde, bize ayrılan masaya oturur oturmaz, "nerede olduğunu" sorduğumuz Tanaş, yanımıza geldiğinde, Güngör M... Hanım şöyle bir baktı ve:

-**Amma yaşlanmışsın**, dedi.

Oysa, yalnız bize gençliğimizin Moda'sından ve Koço'sundan yadigar Tanaş değil, yarım yüzyıl önce, öğle yemeğinde, üçyüz metre yukarıdaki bahçesi palmyeli köşkten, (tabii şimdi yerinde bir beton yığın var) "neden evde çalışanlar da bizimle birlikte sofraya oturuyor?" diye kızıp bağırarak, kaçıp Koço'ya inerek, orada üstü kaşar peynirli makarnanın başına oturduğu günlerin çocuksu öfke ve heyecanıyla birlikte, o her şeye merakla açılan gözlerin genç pırıltılarından hiçbir şey yitirmeyen Güngör Hanım dışında, hepimiz yaşlanmıştık.

Küçük Güngör'ün, dedesinin Moda'daki konağında, ilk kez karşılaştığı sınıf gerçeğine öfkeyle tepki gösterip, bir koşu yokuşu inip, makarnanın başına kurulduğu yıllarda, ben de bir türlü uygun bir koca bulamayan kızının kısmetini açarsın diye Ortodoks azizlere mum diken Mühürdar'daki komşumuzun refakatinde, meyhanenin hemen altındaki, üç beş basamak merdivenle inilen küçük ayazmaya gittiğimde, yukarıdaki salonda neler olduğundan habersizdim ve pek tabii ki, yaşıttım Tanaş da henüz orada garsonluğa başlamış değildi.

O yılların Kadıköy ve Moda'sında Türkler ile Rumlar komşuydular ve birbirlerinin kutsal günlerini, ya paskalya çörekleri ile kandil simitlerinden ya da çanlarla, minarelerde yanan kandillerden öğrenirler, karşılıklı olarak bayramlarını kutlardı.

Benim sık sık önünden geçtiğim, kimi zaman hemen altındaki kayıkhaneden sandal kiralayıp denize açıldığım, Koço'nun kapısından içeri, tıfil bir meyhaneye müşterisi olarak girmem Demokrat Parti'nin son dönemine yani ellerin son yılı ile altmışların ilk yılına rastlar. Ve o

zamanların Modası'nda, Demokrat Parti'nin önde gelen meşhurlarından Dr. Mükerrerem Sarol'un dünya güzeli kızı Gül de babası kadar ünlü, babasının partisinin sahip olduğu iktidar kadar erişilmezdi.

O yıllarda, Çarliston dansı ve "yo-yo"nun modaları çoktan geçmiş onların yerine rock roll ve hulahop almışlardı. Kızlar artık saçlarını alagarson kestirmiyorlar, arkadan at kuyruğu yapıyorlar ve incecik bellerindeki bakır kemerlerin altındaki içleri jüponlu eteklikleri ile ahenk içinde sallıyorlardı zülüflerini.

seçkin piyasa yeri olan Moda İskelesi'nde görüp, gıpta ile izliyorduk. O sıralarda Koço'nun hemen karşısında olan Moda Deniz Kulübü'nde Latin Amerika müziği çalar, ça ça ça, samba ve merenge dansları yapılırdı.

İşte Tanaş da ben de o dönemlerde girmiştik Koço'nun kapısından içeri.

O zamanlar Koço'ya Kadıköy'ün ünlüleri de, efendileri gelirdi, efeleride bir onluk (binlik değil sadece onluk) attınız mı, pekala güzelce yer içerdimiz.

Artık, eski Moda, eski Kadıköy yok. Kalamışta'ki Belvü Gazinosu, Todori

ve koyun ortasındaki "raft" örneğibirçok şey tarihe karıştı. Ama Koço da, beyaz saçlı bir delikanlı (bakmayın siz Güngör Hanım'ın sözlerine) olan ve hafta tatillerini, başka arkadaşlarının meyhanelerini gezip, onlarla sohbet etmekle geçiren Tanaş duruyorlar.

Şimdi sakın bana "Koço eski Koço mu?" diye sormayın. Tabii ki, değil. Hem neden olsun ki? Biz eski biz miyiz?

Ama Moda Koyu'na bakan bahçede akasya ağaçlarının altındaki beyaz örtülü masalarda, hala taze balıklar, güzel taze mezeler, özel olarak hazırlanıp sıcak sıcak getirilen soslu patlıcan kızartmaları sunuyorlar. Ve hala kediler, kayıkhanenin eternit damı üz erinde pinekleyip, masalardan atılan artıkları yakalamak için patır patır koşuyorlar. Ve ben hala, hele hele, yaz akşamları fırsat buldukça doğru Koço'ya koşuyorum. Moda koyuna dalyorum güzel bir gece geçiriyorum. Kimi zaman burayı hiç tanımayan ama mutlaka geldiğine memnun olan, kimi zaman da eski Moda'yı bilip, azalmış geleceğine aldırmadan, geçmişle bugünü, kalender bir İstanbul Proust'u misali aynı anda yaşayan dostlarla birlikte oluyorum.

Siz de, eğer böyle bir gece geçirmek istiyorsanız kim engel olur ki, Koço orada eski yerinde Moda İskelesi'nin girişinde duruyor.

**Koço Restoran,
Moda İskelesi Kadıköy
Tel: 336 07 95**

Biz delikanlılar ise, o kızlara bayılıyor, Yurt Sineması ekranında, Fosforlu Cevriye rolündeki Neriman Köksal'ı öpen Orhan Günşiray'ı kiskanıyor. Süreyya Sineması'nda Brigitte Bardot'ya iç geçiriyor. Yaz öğleden sonraları Françoise Sagan, Andre Gide, Steinbeck Sait Faik, Hemingway daha doğrusu elimize ne geçerse okuyor, opera sinemasında kah, New York rıhtımları, üzerinde sendikal dalavereler yüzünden dayak yiyen, kah Emiliano Zapata olarak bir meydanın orta yerinde pusuya düşürülen Marlon Brando'ya hayran oluyor, gömleklerimizin yakasını kaldırıp, kafamızı çırpıtıp, o zaman var olan, saçlarımızın altından yamuk barak James Dean'e benzemeye çalışıyorduk. Sonbaharla birlikte, Mithat Paşa stadının balçığında Turgay'ın koruduğu Galatasaray kalesine gol atmaya çalışan Can Bartu'yu ise kimi yaz akşamları, İstanbul'un en

